

Sygn. akt V CZ 66/14

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski (przewodniczący)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

SSA Barbara Trębska

w sprawie z powództwa M. C.

przeciwko T. S.

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 października 2014 r.,

zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 17 stycznia 2014 r.

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Pozwany T. S. w dniu 23 sierpnia 2013 r. wniósł skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 12 kwietnia 2013 r, uwzględniającym w części apelację powoda M. C. od wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w K. z dnia 18 października 2012 r. W wyniku tego orzeczenia pozwany został prawomocnie zobowiązany do przeproszenia powoda za rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji. Podstawy skargi o wznowienie stanowiły art. 403 § 2 k.p.c. oraz art. 401 pkt 2 k.p.c. Skarga w części opartej na podstawie z art. 403 § 2 k.p.c. została oddalona, natomiast w części opartej na przesłance z art. 401 pkt 2 k.p.c., którą pozwany uzasadniał pozbawieniem go możliwości działania przed sądami obydwu instancji, Sąd Apelacyjny odrzucił postanowieniem z dnia 17 stycznia 2014 r., jako spóźnioną. W uzasadnieniu wyjaśnił, że przewidziany w art. 407 § 1 k.p.c. termin trzech miesięcy, w którym strona może złożyć skargę o wznowienie postępowania z przyczyn nieważności, liczy się od dnia, w którym dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą tą jest – jak w rozpatrywanej sprawie - pozbawienie strony możliwości działania, od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy. Decyduje data dowiedzenia się o sentencji wyroku, a nie - jak uważa pozwany - data doręczenia uzasadnienia wyroku. Ponieważ pozwany we wniosku o doręczenie mu wyroku z uzasadnieniem przyznał, że o wydaniu tego wyroku dowiedział się 24 kwietnia 2013 r., dzień ten wyznaczył początek biegu terminu z art. 407 § 1 k.p.c., którego koniec przypadł na 24 lipca 2013 r., podczas gdy skarga wniesiona została dopiero 23 sierpnia 2013 r.

Postanowienie o odrzuceniu skargi pozwany zaskarżył zażaleniem, w którym zarzucił naruszenie art. 407 § 1 k.p.c. Wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zaważył, co następuje:

Możliwość skutecznego wniesienia skargi o wznowienie postępowania jest uzależniona od spełnienia szeregu przesłanek, w tym między innymi od dokonania tej czynności w określonym ustawowo terminie. Zgodnie z art. 407 § 1 k.p.c. skargę

wnosi się w terminie trzymiesięcznym, biegnącym - w wypadku, gdy powołaną podstawę wznowienia stanowi pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji strony – od dnia, w którym o zaskarżanym wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy. Ustawodawca zrównał więc w tym wypadku fakt dowiedzenia się o wydaniu wyroku z dowiedzeniem się o podstawie wznowienia związanej z pozbawieniem możliwości działania lub brakiem należytej reprezentacji strony w postępowaniu.

W niniejszej sprawie miarodajnym w zakresie ustalenia początku biegu terminu do wniesienia skargi opartej na podstawie z art. 401 pkt 2 k.p.c. jest dzień, w którym strona dowiedziała się o wydaniu wyroku, co ma miejsce wówczas, gdy do strony dociera wiadomość o istnieniu wyroku (por. postanowienie z dnia 14 listopada 2000 r., III CKN 1159/00, nie publ.). Doręczenie wyroku nie stanowi jedynej formy "dowiedzenia się o wyroku (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., III AO 58/98, OSNP-wkł. 1999 r., nr 3, poz. 4). Argumentacja pozwanego oparta jest na przekonaniu, że bieg terminu do wniesienia skargi łączyć należy z powzięciem informacji o wyroku przez jego pełnomocnika. W orzecznictwie ścierają się poglądy, czy decydujące znaczenie ma chwila powzięcia informacji o wyroku wyłącznie przez stronę (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2000 r., I CKN 1313/99, nie publ., z dnia 12 kwietnia 2000 r., IV CKN 2/00, OSNC 2000/10/192, z dnia 15 listopada 2001 r., III CZ 99/01, nie publ. z dnia 22 września 2005 r., IV CZ 76/05, nie publ.), czy także przez jej pełnomocnika, jeżeli strona była przez niego reprezentowana (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1998 r., III CKN 234/97, nie publ., z dnia 6 stycznia 2006 r., III PZ 12/05, OSNP 2006/23-24/362.), spór ten nie ma jednak znaczenia w rozpatrywanej sprawie, ponieważ wiedzę o zapadnięciu wyroku pozwany uzyskał w dniu 24 kwietnia 2013 r., a więc przed ustanowieniem w dniu 29 kwietnia 2013 r. pełnomocnika procesowego. Rozbieżności w orzecznictwie dotyczyły natomiast wypadków, kiedy zastępujący stronę pełnomocnik dowiedział się o wyroku zanim informacja ta dotarła do strony.

Sąd Apelacyjny prawidłowo uznał więc, że termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania, uzasadnianej podstawą z art. 401 pkt 2 k.p.c., upłynął w dniu 24 lipca 2013 r. Podnoszone przez skarżącego okoliczności dotyczące

oczekiwania przez niego na doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem oraz jego przekonania o otwartym terminie do wniesienia skargi kasacyjnej nie mogą wpłynąć na bieg terminu do wniesienia skargi o wznowienie, skoro wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu drugiej instancji i doręczenie go wraz z uzasadnieniem został złożony przez pozwanego po terminie, wobec czego zgodnie z art. 167 k.p.c. nie spowodował żadnych skutków prawnych i został odrzucony.

Z tych przyczyn zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.